

Themanummer

Waarnemingen op zee..!

Het vinden van de meest rendabele en veiligste vaarroutes voor Nederland als zeevarende natie was destijds de belangrijkste reden om het KNMI op te richten. Sinds de oprichting in januari 1854, onderhoudt het instituut nauwe banden met de maritieme sector.

Na het ongeluk met de Titanic in 1912 zijn wereldwijd afspraken gemaakt om het doen van waarnemingen op zee te stimuleren. Koopvaardij-schepen zijn vanaf die tijd uitgerust met geijkte instrumenten om de weersomstandigheden vast te kunnen leggen. Deze handwaarnemingen werden bijgehouden in een zogenaamd scheepsjournaal.

Na de reis werden de waarnemingen verzameld om zo de veiligste en meest economische routes per seizoen te bepalen op basis van de klimatologische gegevens. Van verzending via radio of satelliet was in die periode nog geen sprake, ook een actuele weersverwachting was nog ver weg.

Met de komst van radio- en satellietcommunicatie werd het mogelijk om de waarnemingen naar de meteorologische centra te sturen. Waarnemingen die m.b.v. computers geschikt werden gemaakt voor het vervaardigen van actuele weerkaarten en weersverwachtingen.

Vanaf 1975 werden weerschepen aangestuurd door de World Meteorological Organization (WMO). Het KNMI exploiteerde haar weerschip 'Cumulus' als onderdeel van het wereldwijde meteorologisch waarneemnetwerk. In 1985 werd de 'Cumulus' verkocht.

Momenteel doen circa 4000 (veelal koopvaardij-) schepen van diverse landen mee. De waarnemingen worden wereldwijd op gelijke tijdstippen gedaan zodat ze gebruikt kunnen worden voor het maken van weerkaarten, analyses en klimaatonderzoek.

De papieren journalen zijn sinds eind vorige eeuw vervangen door een elektronische versie, een waarneming kan daardoor sneller worden verwerkt, opgeslagen en verstuurd.

In samenwerking met Europese weerdiensten werkt het KNMI aan een automatisch weerstation voor schepen. Jongstleden januari is in Frankrijk een eerste prototype ontwikkeld en geïnstalleerd op een Franse veerboot. Streven is dat, na een testperiode, het KNMI dit automatische weerstation gaat installeren op een aantal schepen.

Een automatisch weerstation meet de navolgende meteorologische parameters: luchtdruk, luchttemperatuur, luchtvochtigheid, wind* en watertemperatuur* (*optioneel).

Het KNMI zal op termijn alle 100 schepen, waar nu slechts handmatige waarnemingen (4 per dag) worden gedaan, vervangen door circa 50 schepen met een automatisch weerstation met uurlijkse waarnemingen.

Geen zee te hoog, AMO-meteo adviseert U over de juiste locatie, sensor en product